

**СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ КОМИСИЈЕ ФОРМИРАНЕ РЕШЕЊЕМ ДИРЕКТОРА
ПЕДАГОШКОГ ЗАВОДА ВОЈВОДИНЕ
(број Решења: 1204/08.11.2018)**

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника **Маша и Раша - Математика, уџбеник за први разред основне школе на русинском језику**, аутора Бранислава Поповића, Ненада Вуловића, Петра Анокића и Мирјане Кандић, издавача „Klett“, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник **Маша и Раша - Математика, уџбеник за први разред основне школе** превод истих аутора, који је одштампан на српском језику, издавача „Klett“, Београд којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу решењем број: 650-02-00059/2018-17.

Уџбеник је садржински подељен на четири дела.

Први део садржи поглавља: *Величина, положај и облик предмета; Бројеви до 5.*
Други део садржи поглавља: *Бројеви до 10, сабирање и одузимање до 10; Линије.*

Трећи део садржи поглавље: *Бројеви до 20.*

Четврти део садржи поглавља: *Мерење; Бројеви до 100.*

**ОЦЕНА ДА ЈЕ РУКОПИС ПРЕВОДА УЏБЕНИКА УСКЛАЂЕН СА СТАНДАРДИМА
КВАЛИТЕТА УЏБЕНИКА**

Анализиран је **Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.**

Показатељ 1 - Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4.

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које се могу лако исправити и које не нарушавају разумљивост градива:

Први део уџбеника:

- на корицама је разред написан словима а не редним бројем – уједначити са српским уџбеником;
- на унутрашњој страни корица – нема превода упутства за активацију е-издања на русинском језику;
- страна 2 – недостаје превод у вези штампе, тиража, решења о одобрењу уџбеника...;
- страна 6 – у другом пасусу, испред речи материю додати реч наставну;
- страна 26 – у првој слици од горе недостаје слика прасета (видети српски уџбеник стр. 26);
- страна 37 – текст написан црвеном бојом написати у истом реду као у српском уџбенику стр. 37) – ЗОЗ ИСТОГО БОКУ;
- страна 42 – у слици недостаје слика прасића; испод слике нема редног броја задатка (видети српски уџбеник стр. 42);
- страна 44 – затамнити последње слово у склопу речи припадаю;

- недостаје превод задње стране корица.

Други део уџбеника:

- на корицама је разред написан словима а не редним бројем – уједначити са српским уџбеником;
- страна 2 – недостаје превод у вези штампе, тиража, решења о одобрењу уџбеника...;
- страна 4 – у уводном делу, првом пасусу, испред речи материю додати реч наставну; у шестом пасусу испред речи материї додати реч наставней;
- страна 13 – у 4. задатку, између речи Кельо погари, додати реч ест – (Кельо ест погари на каждеј слики?);
- страна 15 – додати размак у 7. задатку: Остало му 4 – 1=3. – Остало му 4 – 1=
3.
- страна 19 – у 4. задатку избрисати тачку вишка на крају реченице;
- страна 23 – у 6. задатку речи: пред поладњом спојити у једну реч: предполадњом; и речи: по поладњу спојити у једну реч: пополадњу;
- страна 24 – у 1. задатку речи: пред поладњом спојити у једну реч: предполадњом; речи: по поладњу спојити у једну реч: пополадњу;
- страна 43 – у задатку 7. исправити речи: 2 динараа у 2 динарии, 3 динараа у 3 динарии, 4 динараа у 4 динарии; у слици у задатку 8. недостаје зелена боја (видети српски уџбеник стр. 43);
- страна 66 – у првом пасусу исправити коректорску грешку у речи: ВОНАШНЮ у ВОНКАШНЮ; у 7. задатку је дата српска реч ПЕСНИК;
- страна 71 – у 2. задатку исправити реч обадох у облакох;
- недостаје превод задње стране корица.

Трећи део уџбеника:

- на корицама је разред написан словима а не редним бројем – уједначити са српским уџбеником;
- страна 2 – недостаје превод у вези штампе, тиража, решења о одобрењу уџбеника...;
- страна 4 – у првом пасусу, испред речи материю додати реч наставну; у седмом пасусу испред речи материї додати реч наставней;
- страна 6 – у 2. задатку избрисати тачку вишка на крају реченице;
- страна 12 – у 2. задатку под б) исправити реченицу: 2. Здаванік зоз червену фарб; – у: 2. здаванік зоз червену фарбу;
- страна 13 – у 10. задатку исправити реч: приказани у: приказане;
- страна 14 – у наслову реч: МЕСТОХ исправити у МЕСТАА; на крају другог пасуса ставити две тачке (можемо вираховац на шлїдуюци способи:); у облачићу изнад слике реч: местох заменити са речју: местаа;
- страна 15 – у 1. задатку, у другом пасусу, избрисати тачку вишка на крају реченице;
- страна 16 – у 3. задатку избацити реч: је – појављује на два места под а) и под б);
- страна 20 – реч: бомбони исправити у бонбони; реч: бомбонери исправити у бонбонери;

- страна 26 – у 2. задатку под б) у другом стубцу недостаје ознака за јединице € – 1 ДЗ 2 € (видети српски уџбеник стр. 26);
- страна 27 – у 7. задатку исправити реч: предходнік у предходніки; у таблици исправити предходнік у предходніки;
- страна 28 – у 3. задатку избрисати тачку вишка на крају реченице;
- страна 29 – у 8. задатку недостају вертикалне линије између задатака (видети српски уџбеник стр. 28);
- страна 47 – у 8. и 9. задатку исправити реч бомбонери у бонбонери и бомбони у бонбони;
- недостаје превод задње стране корица.

Четврти део уџбеника:

- на корицама је разред написан словима а не редним бројем – уједначити са српским уџбеником;
- страна 2 – недостаје превод у вези штампе, тиража, решења о одобрењу уџбеника...;
- страна 4 – у првом пасусу, испред речи материю додати реч наставну; у седмом пасусу испред речи материї додати реч наставней;
- страна 11 – у 6. и 7. задатку и у пасусу изнад, ознаке за метар написати без искошености (видети српски уџбеник стр. 11);
- страна 12 – на целој страни ознаке за метар написати без искошености (видети српски уџбеник стр. 12); у 10. задатку превести реченицу: Висина голу је: – у: Висина голу;
- страна 16 – код двадесетица превести реч: Двадесет у Дваец;
- страна 24 – у задатку 7. између задатака недостаје вертикална линија (видети српски уџбеник стр. 24);
- страна 29 – речи: Видзиш же : исправити у: Видзиш же;
- страна 34 – у 16. задатку избрисати размак између заграде и текста: (зоз каждеј коцки по едно) – у (зоз каждеј коцки по едно);

- страна 35 – у 5. задатку избрисати двотачку вишка;
- страна 38 – у 14. задатку под в) на крају реченице недостаје број 80;
- страна 40 – у 5. задатку избрисати тачку вишка;
- страна 48 – наслов уједначити са преводом наслова у садржају на страни 3. – **(НАШО ПЕНЄЖИ у НАШ ПЕНЄЖ)**;
- страна 49 – исправити коректорске грешке у: 1. задатку реч: предавалњї у предавалњї; у 5. задатку реч: Бомбона у: Боџбона; у 8. задатку реч: млеко у млеко;
- страна 51 – на врху стране, у другом горњем облачићу, исправити реченицу: Од єдинкох зменшанїка однеєш зменшатель.
у: Од дзешаткох зменшанїка однеєш зменшатель;
- страна 58 – у 7. задатку, између речи: за меней – убацити реч: за два меней – тако да реченица гласи: Зоз першого оддзелєня пришли 32 школяре, зоз другог 26, а зоз трецог за два меней як зоз першого. У истом задатку исправити речи: аква парку – у: аква-парку;
- недостаје превод задње стране корица.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4. Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је **испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.**

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ РУКОПИС ПРЕВОДА УЏБЕНИКА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 40. ЗАКОНА О УЏБЕНИЦИМА („Сл. гласник РС“, бр. 27/2018)

Након пажљивог оцењивања, закључује се да је садржај рукописа превода уџбеника **Маша и Раша – Математика, уџбеник за први разред основне школе на русинском језику** непромењен у односу на уџбеник на српском језику.

Напред наведени недостаци могу се лако исправити, те није потребно поново достављати рукопис превода на преглед.